

Idé og vision

Tanker omkring Vejen Miniby

Ideen til Vejen Miniby er opstået under en helt privat "forskning" af de gamle huse i Vejen bymidte omkring 1920 - 1930, i industriens barndom og under dens opsving, samt hvad der efterfølgende er blevet nedrevet af huse i Nørregade, Jernbanegade og Skovvej i "fremskridtets navn".

Under mine små besøg på Lokalhistorisk Arkiv har jeg sporadisk nævnt tanken om Vejen Miniby for Linda Klitmøller, leder af arkivet, som kunne se en ide i det spirende projekt.

For at komme videre med ideen blev der i fællesskab, i regi af Lokalhistorisk Arkiv, indkaldt til et orienterende møde på Knudepunktet i Vejen onsdag den, 21. januar 2004 hvor der bliver orienteret om projektets omfang. Linda Klitmøller indleder mødet, hvorefter undertegnede fremlægger det foreløbige projekt bestående af håndtegninger af en del af bygningerne i Nørregade fra Jernbanetunnellen til det nuværende Nørretorv over en 100-årig periode, således at byudviklingen i dette område kan fornemmes. Vores annoncering i dagspressen var ikke optimal, men til trods herfor var der mødt 21 personer til dette formøde. Jeg er efterfølgende blevet orienteret om at flere har tilmeldt sig som "byggere" - som jo er for alle med interesse for Vejen By.

I skrivende stund er jeg ikke kommet videre med mit projekt ang. bymidten. Jernbanegade og Skovvej samt "Banegårdspladsen" står på listen til videre forarbejdning. I øjeblikket arbejder jeg på dokumentation af sadelmager Lund's ejendom, både forhus og bagbygninger, samt det nu hengangne "New look", som jo havde en hel anden mission i tiden omkring de fremtalte 1920-1930.

Formålet med en forening "Vejen Miniby" er selvsagt at bygge en kopi af Vejen over et tidsrum fra 1900 til omkring 1930, hvor man, hvis man levede på dette tidspunkt, kunne opleve hvordan ens by, altså Vejen, havde udviklet sig fra at være stationsby til at blive noget i retning af en "mindre" industriby, som var blevet kendt på landkortet (vi er bekendt med aposteltoget).

De dybere tanker bag ideen er at, om mulig, at opføre så mange af ejendommene, nedrevne som bestående i Vejen By omkring 1900-1930 i mini format i målestoksformat ca. 1:10, huse skal opføres så autentiske som mulig, d.v.s. med så megen dokumentation som mulig, både forhuse og baghuse, samt "historien" der knytter sig til husene, hertil sætter jeg min lid til Lokalhistorisk Arkiv for støtte og opbakning. Der vil bl.a. komme på tale at brænde teglsten, støbe i cement, samt arbejde i skifer for "byggerne".

Husene, efterhånden som de bliver færdigbyggede, er tænkt overdraget til den til enhver tid værende kommune mod at denne stiller et passende areal (både i størrelse og beliggenhed) til rådighed for "byggeriet af Vejen Miniby" beliggende i Vejen By. Der påtænkes bygget et terrænbord på "byggepladsen" således at kommende publikum kan opleve topografien tillige med arkitekturen.

"Mini-byggerne" er tænkt skulle være medlemmer af en nystiftet forening, hvis formål skal være at bygge Vejen miniby (så længe der er basis for at bygge på byen) samt forskning i byens historie. Det er kun "byggerne" der er medlemmer, og dermed har mulighed for at bygge og øve indflydelse, øvrige, det være sig håndværksmestre, advokater, handelsstanden samt andre har mulighed for at tegne sig som støttemedlem uden nogen form for stemmeret eller håndsret over projektet på nogen måde, kun for at støtte den gode tanke for reklame for byen samt at de "gamle håndværkere" og andre fingernemme står sammen om et projekt der snildt kan vare 15 år (se bare på et lignende projekt i Varde og Kolding !!!). Et støttemedlem skal ikke betale noget bestemt beløb, dog forventes at firmaer donerer væsentlig mere end enkeltpersoner.

For at "byggerne" har en byggeplads at opføre husene på, tømrerne har en tømmerplads til at afbinde spærene samt arkitekterne har deres lille sted med papirerne - altså en byggeplads - er det vort håb at vi kan opnå forståelse for et relativt stort opvarmet lokale hvor disse aktiviteter kan foregå. Vi beder om et passende lokale stillet til rådighed af kommunen, på kommunens regning.

Foreningen tænkes oprettet således at kommunen overtager alle rettigheder over husene når disse er færdigbyggede, hvis foreningen, mod forventning, skulle gå i opløsning tilfalder også de ikke færdigbyggede huse helt og fuldt kommunen. Tegningsmaterialet og forskningen i historien til minibyen tilfalder Lokalthistorisk Arkiv i Vejen, af hvem dokumentation til byggeriet er ydes vederlagsfrit. Tegningsmaterialet tilfalder helt og fuldt "Arkivet" i Vejen uanset foreningens beståen eller ophævelse.

Der vil naturligvis blive oprettet en forening med vedtægter, kontingent, og bestyrelse m.v. Det er mit personlige håb at der kan skabes mulighed, ved velvilje, for at etablere firmaet "Vejen Miniby Byg".

Således, efter bedste evne, mine tanker omkring det her skitserede projekt, som jeg anser for at være både social og kulturel for mange som ikke lige ønsker at sy stramaj.

Vejen i marts 2004

Sign.

Edvard Edelgaard Berg

Grunnetsgade 24

6600 Vejen